

Ekonomikas ministrija

VEBINĀRS

Kā rīkoties gaisa telpas apdraudējuma gadījumā
viesnīcu un restorānu komersantiem?

7.septembrī | 14.00 – 16.00 | MS TEAMS

Agrīnās brīdināšanas paziņojuma (šūnu apraides) laikā

Valsts pārvaldes institūcijām · Pašvaldībām · Pamatpakalpojumu sniedzējiem · Juridiskajām personām

KAS IR ŠŪNU APRAIDES PAZIŅOJUMS?

Dzeltens brīdinājums — informatīvs raksturs, informē par IESPĒJAMU apdraudējumu

PAZIŅOJUMA PIEMĒRS:

«ESI GATAVS! Nacionālie bruņotie spēki informē, ka ir iespējams apdraudējums Latvijas gaisa telpā.

Papildu rīcība šobrīd nav nepieciešama. Ja situācija mainīsies, saņemsi šūnu apraides paziņojumu par nepieciešamo rīcību.»

KAS IR ŠŪNU APRAIDES PAZIŅOJUMS?

Oranžs brīdinājums — ziņo par apdraudējumiem, kurus nav iespējams iepriekš prognozēt un kuri prasa TŪLĪTĒJU RĪCĪBU

PAZIŅOJUMA PIEMĒRS:

«APDRAUDĒJUMS GAISA TELPĀ

RĪKOJIES! Nacionālie bruņotie spēki informē - Latvijas gaisa telpā ir apdraudējums.

Dodies telpās, ievēro divu sienu principu! Seko oficiālajiem paziņojumiem. Ja pamani zemu lidojošu vai aizdomīgu objektu, netuvojies tam un zvani 112!

Par apdraudējuma beigām informēsim.»

Divu sienu princips — patverties tā, lai starp Tevi un ārējo vidi atrastos vismaz 2 sienas. Piemēram: koridors, vannas istaba, telpa bez logiem.

KĀDAM JĀNODROŠINA DARBĪBAS NEPĀRTRAUKTĪBA?

1

Kritiskā infrastruktūra

NDL 22.2 un 22.3 pants — kritiskā infrastruktūra un kritiskie finanšu pakalpojumi

2

Bīstamie objekti

Paaugstinātas bīstamības objekti un ražošanas uzņēmumi ar tehnoloģisko procesu ierobežojumiem

3

Pamatvajadzības

Institūcijas, kas nodrošina iedzīvotāju pamatvajadzības (CAKPL 1.p. 14.pk.)

4

Mobilizācijas līgumi

Uzņēmumi ar MK 2005. Nr. 873 un Nr. 547 mobilizācijas pieprasījumiem

5

Ieslodzījuma iestādes

Ieslodzījuma vietu pārvalde un Latvijas Cietumu slimnīca

6

Izglītības iestādes

Pirmsskolas un sākumskolas — dežūrgrupu režīmā (pēc Covid-19 pieredzes)

DROŠĪBAS PASĀKUMI ĀRTELPĀS

Ja obligāti jāatrodas ārā apdraudējuma laikā

Minimizē laiku ārā

Tikai tik ilgi, cik nepieciešams
darbam vai patvēruma sasniegšanai

Izvairīties no atvērtām vietām

Klajš lauks, vietas bez aizsega —
viegli pamanāms no gaisa

Novēro un rīkojies ātri

Aizdomīgs lidaparāts → nekavējoties
evakuējies vai ieņem aizsegu

Identificē patvēruma vietas

Ēkas, pazemes inženierbūves —
jebkas kā aizsegs

Apiet bīstamos objektus

Naftas rezervuāri, gāzes vadi,
ķīmiskās vielas

Nekrāt nokritušos dronus

Saglabā distanci, ziņo pa tālruni 112

INSTITŪCIJAS, KAS NAV PRIORITĀRAJĀS JOMĀS

Vadītājs izvērtē situāciju un patstāvīgi pieņem lēmumu — neapdraudot savu un nodarbināto dzīvību.

Slēgt vai neatvērt

Klientu apkalpošanas punktus vai pakalpojumu sniegšanas vietas

Atlikt plānotos darbus

Vai sniedzamos pakalpojumus līdz brīdinājuma beigām

Pārtraukt uzsāktos

Ja tehnoloģiskie procesi to pieļauj

Attālinātais darbs

Ja funkcijas iespējams nodrošināt attālināti — tiesīgi pāriet uz to

NB: Lēmumu pieņem vadītājs, izvērtējot apdraudējuma situāciju, darba iespējas attālināti, drošības riskus un krīzes plānus. Attālinātais darbs ir spēkā līdz brīdinājuma beigām.

SABIEDRĪBAS SAVSTARPĒJAIS ATBALSTS

Prioritāri atbalstāmās grupas

- ✓ Pensijas vecuma personas
- ✓ Personas ar funkcionāliem traucējumiem
- ✓ Neredzīgas personas
- ✓ Personas ar smagiem pārvietošanās traucējumiem

Kā palīdzēt

- Palīdzi nokļūt drošā patvērumā (divu sienu princips)
- Informē par apdraudējumu; pārliecinies, ka norādījumi saprasti
- Pārvietojiet prom no logiem; aizklāj logus
- Ja apdraudēta dzīvība — nekavējoties zvani 112

Palīdzība nedrīkst radīt papildu apdraudējumu pašiem iedzīvotājiem. Personiskā drošība ir vienmēr prioritāte.

RĪCĪBAS MATRICA — KOPSAVILKUMS

Institūcija	Rīcība brīdinājuma laikā	Pēc brīdinājuma beigām
Kritiskā infrastruktūra	Turpina darbu pēc krīzes plāna algoritmiem; ievēro drošības pasākumus ārtelpās	Ierodas darbā vadītāja noteiktā termiņā; veic pēcdarbības analīzi
Pirmsskolas un sākumskolas	Darbojas dežūrgrupu režīmā	Atgriežas parastā režīmā; aktualizē plānus
Citas institūcijas	Vadītājs izvērtē: slēgt, atlikt, pāriet uz attālināto darbu	Atsāk darbu pēc saviem iekšējiem normatīviem
Iedzīvotāji	Paliek vietā vai meklē tuvāko telpu; ievēro 112 Latvija norādījumus	Turpina ikdienas gaitas; atbalsta kaimiņus ja nepieciešams

ATCERIES!

1 Saņemot šūnu apraides paziņojumu — DODIES TELPĀS un ievēro DIVU SIENU PRINCIPU

2 Aizver logus un durvis. Ja pamani aizdomīgu lidaparātu — NETUVOJAS un zvani 112

3 Par apdraudējuma beigām tiks informēts — gaidīs nākamais paziņojums

4 Kritiskās infrastruktūras darbinieki turpina darbu pēc institūcijas krīzes plāna

5 Atbalsti kaimiņus, bet neapdraud sevi — personiskā drošība ir prioritāte

Glābšanas dienests: 112 | Lietotne: 112 Latvija | www.vugd.gov.lv

Valsts darba
inspekcija

Par rīcību gaisa telpas apdraudējuma gadījumā (droni) viesnīcu & restorānu komersantiem darba tiesību ietvarā

Dace Stivriņa, VDI Klientu atbalsta nodaļas vadītāja, Tālr.: 27891463,
e-pasts: Dace.Stivrina@vdi.gov.lv

07.09.2026.

Valsts darba
inspekcija

Rīcības noregulēšana, saņemot šūnapraides paziņojumu

Lai mazinātu iespējamu strīdu risku, darba devējam iekšējā normatīvajā aktā ieteicams noteikt kārtību par rīcību, kas saistīta ar šūnu apraides paziņojumiem, piemēram:

- kritiskā personāla noteikšana;
- kādā veidā un kuram ir jāpaziņo par darbinieka prombūtni;
- kā darbiniekam rīkoties, saņemot šūnu apraides paziņojumu darba vietā vai braucot uz darbu;
- darba laika organizēšana (darbinieku pieejamība, darbinieku īslaicīga prombūtne, dīkstāve);
- par darba samaksas izmaksas niansēm šūnu apraides paziņojuma gadījumā
- u.tml.

Iekšējais normatīvais akts, piemēram darba kārtības noteikumi, rīkojums u.tml.

Valsts darba
inspekcija

Ja šūnu apraides paziņojums tiek saņemts ārpus darbiniekam noteiktā darba laika

- atbilstoši saņemtā šūnu apraides paziņojumā sniegtajām norādēm darbiniekam objektīvi ir liegta iespēja noteiktajā darba laikā ierasties darbā un veikt darbu, tādā gadījumā vēršama uzmanība, ka Darba likuma 147. pantā ir regulēts īslaicīgas prombūtnes institūts;
- atbilstoši šim regulējumam darbiniekam ir tiesības uz īslaicīgu prombūtni, ja viņa tūlītēja klātbūtne darbā nav iespējama nepārvaramas varas, nejauša notikuma vai citu ārkārtēju apstākļu dēļ. Šis regulējums arī attiecināms uz gadījumiem, kad izplatīti šūnu apraides paziņojumi, jo īpaši, ja darbiniekam, saņemot paziņojumu, kurā ietvertas skaidras norādes rīcībai, nav iespējas nokļūt darbā.

Valsts darba
inspekcija

Ja šūnu apraides paziņojums tiek saņemts ārpus darbiniekam noteiktā darba laika

- par īslaicīgu prombūtni darbiniekam nekavējoties jāpaziņo darba devējam;
- īslaicīga prombūtne nevar būt par pamatu darba līguma uzteikumam;
- ja persona ir saņēmusi šūnu apraides paziņojumu, kurā ietvertas skaidras norādes rīcībai, darba devējam nav tiesību prasīt, lai darbinieks ierodas darbā, ignorējot valsts drošības iestāžu sniegtos norādījumus iedzīvotājiem un pakļaujot personālu fiziskam riskam;
- **likumā nav noteikts darba devēja pienākums par šo laiku nodrošināt darba samaksas izmaksu.** Tomēr tas neierobežo darba devēju, uzlabojot darbinieku tiesisko stāvokli, iekšējā kārtībā noteikt, ka darbiniekam par īslaicīgu prombūtni darba samaksa tiek saglabāta.

07.09.2026.

Valsts darba
inspekcija

Ja šūnu apraides paziņojums tiek saņemts darba laikā, darbiniekam atrodoties darba vietā

- atbilstoši Darba aizsardzības likuma 11. pantam darba devējam jānodrošina, lai nopietnu un tiešu briesmu gadījumā nodarbinātie spētu pārtraukt darbu un atstāt apdraudēto vietu;
- savukārt Darba aizsardzības likuma 18. pants dod nodarbinātajam tiesības atteikties no darba veikšanas, ja darba veikšana rada vai var radīt risku nodarbinātā drošībai un veselībai un šāds risks nav novēršams citādi. Šādos gadījumos nav pieļaujama nelabvēlīgu seku radīšana, izņemot rupju neuzmanību vai gadījumus, ja nodarbinātie rīkojušies ar ļaunu nolūku. Potenciāli gaisa apdraudējumi darba izpildes laikā varētu būt saistīti ar šādu tiesību izmantošanu.

Valsts darba
inspekcija

Ja šūnu apraides paziņojums tiek saņemts darba laikā, darbiniekam atrodoties darba vietā

- darba devējam būtu jāveic atbilstoši darba aizsardzības pasākumi, lai pasargātu nodarbinātos no iespējamā apdraudējuma, par ko ir paziņots šūnu apraidē;
- darba devējam nav tiesības prasīt, lai darbinieks veic darbu, ignorējot valsts drošības iestāžu sniegtos norādījumus iedzīvotājiem un pakļaujot personālu fiziskam riskam;
- Darba likuma 74. panta pirmajā daļā ir ietverts gadījumu uzskaitījums (kas nav izsmeļošs), kad darba devējam ir pienākums izmaksāt Darba likuma 74. panta trešajā daļā noteikto atlīdzību, ja darbinieks neveic darbu attaisnojošu iemeslu dēļ. Lai gan pantā nav ietverta tieša norāde uz darba neveikšanu, ja tas saistīts ar kāda apdraudējuma iestāšanos, kas liedz iespēju veikt darbu, šā panta noteikumu piemērošana teorētiski varētu būt iespējama arī šādās situācijās, jo īpaši, ja tas izriet no citos likumos noteikta regulējuma;

07.09.2026.

Par rīcību gaisa telpas apdraudējuma gadījumā (droni) viesnīcu & restorānu komersantiem
darba tiesību ietvarā

Valsts darba
inspekcija

Ja šūnu apraides paziņojums tiek saņemts darba laikā, darbiniekam atrodoties darba vietā

- tādejādi par laiku, ko darbinieks pavadījis darba vietā, bet kura laikā saskaņā ar šūnu apraides paziņojumā sniegtajām norādēm darbiniekam objektīvi ir bijusi liegta iespēja veikt darbu, **darba devējam ir pienākums darbiniekam izmaksāt Darba likuma 74. panta trešajā daļā noteikto atlīdzību, t. i, darba samaksu, ja darbiniekam noteikta laika alga, vai vidējo izpeļņu, ja noteikta akorda alga.**

07.09.2026.

Par rīcību gaisa telpas apdraudējuma gadījumā (droni) viesnīcu & restorānu komersantiem
darba tiesību ietvarā

Valsts darba
inspekcija

Ja šūnu apraides paziņojums tiek saņemts darba vietā pēc darba laika beigām, darbiniekam atrodoties darba vietā

- darba devējam būtu jāveic atbilstoši darba aizsardzības pasākumi, lai pasargātu nodarbinātos no iespējamā apdraudējuma, par ko ir paziņots šūnu apraidē;
- šādā situācijā darba devējam nav tiesības prasīt darbiniekam, kura darba diena ir beigusies, iet mājās, ignorējot valsts drošības iestāžu sniegtos norādījumus iedzīvotājiem un pakļaujot personālu fiziskam riskam;
- darba devējam darbiniekam, kura darba laiks beidzies, ir jānodrošina drošu patvērumu darba devēja telpās apdraudējuma laikā;
- darba devējam par šo laika periodu, kura ietvaros darbinieks atrodas darba vietā drošā patvērumā pēc darba laika beigām, nav pienākuma par šo laiku izmaksāt darbiniekam darba samaksu.

Kur ir pieejama skaidrojoša informācija par rīcību agrīnās brīdināšanas paziņojumu gadījumā

VDI mājas lapā, ieskatoties

<https://www.vdi.gov.lv/lv/agrinas-bridinasanas-pazinojumi>

**Turpat ir pieejama atsauce uz saiti uz
izstrādātajām vadlīnijām**

<https://www.mk.gov.lv/lv/jaunums/izstradatas-ricibas-vadlinijas-institucijam-sunu-apraides-gadijuma>. Turpat pieejama arī rīcības matrica gaisa telpas apdraudējuma gadījumā

Sākums > Rīcība apdraudējuma gadījumā > Apdraudējums Latvijas gaisa telpā

Apdraudējums Latvijas gaisa telpā

Apdraudējums Latvijas gaisa telpā

Iestāžu sagatavotās vadlīnijas un rīcības algoritmi

Rīcības vadlīnijas agrīnās brīdināšanas paziņojuma (šūnu apraides) laikā valsts pārvaldes un pašvaldību institūcijām, pamatpakalpojumu sniedzējiem, juridiskajām personām, citām...

[Lasīt vairāk](#) 03.08.2026

Apdraudējums Latvijas gaisa telpā

Vadlīnijas drošas vietas noteikšanai un apzīmēšanai

Rekomendējam ievērot vienotu kārtību drošu patveršanās vietu apsekošanai, noteikšanai un apzīmēšanai publiskās ēkās (izglītības, kultūras, sporta, sociālajās, administratīvajās u....

[Lasīt vairāk](#) 10.07.2026

Apdraudējums Latvijas gaisa telpā

Kur patverties gaisa telpas apdraudējuma laikā

SVARĪGI! Gaisa apdraudējuma laikā izvēlies drošāko pieejamo patveršanās vietu. Ja tajā pašā ēkā ir pieejama patvertnei paredzēta telpa, izmanto to. Ja šāda telpa nav pieejama, patveries...

[Lasīt vairāk](#) 10.07.2026

Apdraudējums Latvijas gaisa telpā

Vispārīgi ieteikumi iedzīvotājiem

ĪSUMĀ Saņemot šūnu apraides paziņojumu, izlasi visu tekstu un rīkojies atbilstoši tajā norādītajam. Saņemot dzeltenā līmeņa brīdinājumu par IESPĒJAMU...

[Lasīt vairāk](#) 09.07.2026

Apdraudējums Latvijas gaisa telpā

Informācija par kaujas droniem

Kas ir kaujas drons, kas var radīt apdraudējumu Latvijas gaisai? Kā to atšķirt no hobija drona? Kategorija Hobija drons Kaujas drons Izmērs Neliels un kompakts...

[Lasīt vairāk](#) 09.07.2026

Klimata un enerģētikas
ministrija

VIESNĪCU UN RESTORĀNU PAKALPOJUMI APDRAUDĒJUMA GADĪJUMĀ – ELEKTROAPGĀDE

Klimata un enerģētikas ministrija I.Niedrīte
Rīga | 07.09.2026.

Energoapgādes nepārtrauktība ir dalīta atbildība

Energosistēmas operatori:

- nodrošina energosistēmas darbību;
- reaģē uz bojājumiem;
- veic elektroapgādes atjaunošanu.

Arēja apdraudējuma gadījumā elektroapgādes nepārtrauktību katram atsevišķam komercobjektam nevar garantēt.

Viesnīcām un restorāniem jābūt gatavam iespējamam elektroapgādes pārtraukumam.

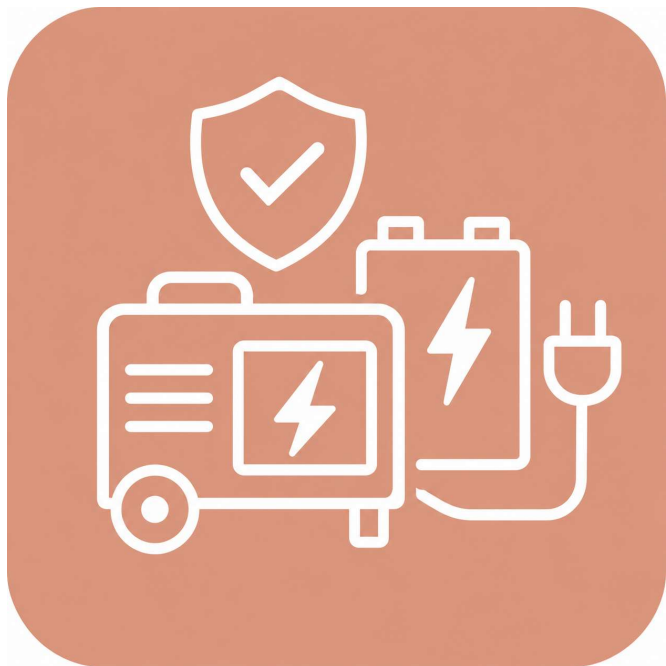
Apzināt kritiskās funkcijas

Jāzina, kuras funkcijas nedrīkst apstāties līdz ar elektroapgādes pārtraukumu:

- **avārijas un drošības apgaismojums, piekļuves un durvju sistēmas;**
- **ugunsdrošības, signalizācijas un citas drošības sistēmas;**
- **sakari, telefoni, internets, maksājumu un rezervācijas sistēmas;**
- **viesnīcās – lifti, ventilācija, ūdensapgāde, apkure un citas būtiskās inženiersistēmas;**
- **restorānos – aukstuma iekārtas, saldētavas un pārtikas drošība;**
- **droša klientu apkalpošanas turpināšana vai nepieciešamības gadījumā pārtraukšana.**

Sagatavot rezerves risinājumus

Nepieciešamais autonomās darbības laiks:

15 min → 2 h → 12 h → 24 h+

- **UPS / akumulatori** - kritiskajām elektroniskajām sistēmām un īslaicīgai autonomai darbībai.
- **Generators** - ilgstošākam elektroapgādes pārtraukumam un būtiskākajām iekārtām.
- **Pārvietojams ģenerators** - savlaicīgi paredzēt pārvietojama ģenerators pieslēguma iespēju un tehniskās prasības
- **Rezerves pieslēgums**

► Jāzina ne tikai, vai ir rezerves risinājums, bet arī ko tas nodrošina, cik ilgi un kas to iedarbina.

Klimata un enerģētikas
ministrija

DROŠĪBA RĪCĪBA ATBILDĪBA

Apdrošināšana pret militārajiem riskiem Latvijā

Īpašuma papildu aizsardzības risinājumi uzņēmumiem un privātpersonām

KAS IR MAINĪJIES?

Standarta īpašuma polises militārus konfliktus tradicionāli izslēdz, bet tirgū ir parādījušies īpaši vai paplašināti segumi.

Seguma tvērums būtiski atšķiras: no militāriem incidentiem miera laikā līdz noteiktiem kara un politisko konfliktu riskiem.

Kurš piedāvā un ko sedz?

Piedāvājumi nav vienādi: atšķiras klientu loks, segtie notikumi, limiti un izņēmumi.

BALTA

PRIVĀTPERSONĀM UN UZŅĒMUMIEM

Mājoklim un uzņēmuma īpašumam. Segums ietver militāro dronu radītus bojājumus, teroraktus, sabotāžu, nemierus un noteiktus kara riskus, arī kara stāvokļa gadījumā.

Atsevišķi noteikumi un būtiski izņēmumi.

Compensa

PRIVĀTPERSONĀM UN UZŅĒMUMIEM

Papildu segums mājoklim, iedzīvei vai komercīpašumam gan privātpersonām, gan uzņēmumiem. Sedz militāru dronu, raķešu, šāviņu, municijas vai to atlūzu trieciena un sprādziena radītus zaudējumus, kā arī sabotāžas, terorakta un nemieru riskus.

Seguma nosacījumi un izņēmumi jāpārbauda konkrētajā polisē.

BTA

PRIVĀTPERSONĀM

Mājokļa īpašumam militāra incidenta gadījumā, ja konflikts notiek ārpus Latvijas. Var segt drona, raķetes, atlūzu vai sprādzienviļņa radītus bojājumus.

Jāpārbauda polisē noteiktais īpašums un limiti.

Swedbank

MĀJOKĻA APDROŠINĀŠANAS KLIENTIEM

Automātiski paplašināts mājokļa un apdrošinātās iedzīves segums: militāras operācijas un droni, terorakti, karš, masu nemieri, bruņoti politiski konflikti un sacelšanās.

Spēkā ir noteikumos paredzētie izņēmumi.

Svarīgi: produkta nosaukums “militāro risku segums” nenozīmē pilnu aizsardzību visos kara scenārijos.

Ko pārbaudīt pirms polises iegādes?

Izšķirošs ir nevis produkta nosaukums, bet konkrētais segums un izņēmumi.

1	Apdrošinātais objekts	Vai segums attiecas uz mājokli, iedzīvi, ēkām, iekārtām, krājumiem un citu mantu?
2	Segtie notikumi	Droni un atlūzas, raķetes, sprādzienvilnis, sabotāža, terorakts, nemieri, karš.
3	Darbības nosacījumi	Vai segums ir spēkā tikai miera laikā, incidentam ārpus Latvijas vai arī kara stāvoklī?
4	Izņēmumi un limiti	Pārbaudīt valstu, ieroču veidu, netiešo zaudējumu, kiberincidentu un citu izņēmumu klāstu.
5	Atlīdzības mehānisms	Apdrošinājuma summa, atlīdzības limits, pašrisks, teritorija un pierādījumu prasības.

Būtiska piebilde: tradicionālās ipašuma polises karu un militārus konfliktus parasti izslēdz. Jaunie risinājumi pārsvarā paredzēti militāriem incidentiem miera laikā, bet atsevišķu apdrošinātāju segums var darboties arī citos nosacījumos.

VĒRSIETIES PIE APDROŠINĀŠANAS BROKERA

Brokeris var salīdzināt dažādu apdrošinātāju segumu, izņēmumus un limitus, piedāvāt savus risinājumus juridiskām personām.